

Sygn. akt I CZ 93/13

POSTANOWIENIE

Dnia 20 listopada 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski (przewodniczący)

SSN Anna Kozłowska

SSN Dariusz Zawistowski (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa [...] Towarzystwo Ubezpieczeń [...] w W.

przeciwko L. [...] w M.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 20 listopada 2013 r.,

zażalenia strony pozwanej

na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Gospodarczego w W.

z dnia 18 lipca 2013 r., sygn. akt XXIII Ga [...],

**uchyla zaskarżone postanowienie, pozostawiając
Sądowi Okręgowemu w W. rozstrzygnięcie o kosztach
postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym
postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W., rozpoznając apelację strony powodowej, postanowieniem z dnia 18 lipca 2013 r. uchylił wyrok Sądu pierwszej instancji, zniósł postępowanie w sprawie i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. Podstawę dla tego rozstrzygnięcia stanowiło stwierdzenie, że w sprawie miała miejsce nieważność postępowania z uwagi na nienależytą reprezentację strony pozwanej. W ocenie Sądu Okręgowego dyrektor polskiego oddziału pozwanej spółki, mającej siedzibę w Hiszpanii był umocowany jedynie do jej reprezentacji w zakresie działalności prowadzonej przez ten oddział. Z treści art. 87 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (dalej - u.s.d.g.) wynika, że osoba reprezentująca zagranicznego przedsiębiorcę jest jego pełnomocnikiem i posiada umocowanie do dokonywania czynności prawnych i kierowania działalnością oddziału. Nie jest natomiast uprawniona do udzielania pełnomocnictw procesowych w imieniu zagranicznego przedsiębiorcy. Takim pełnomocnictwem legitymował się zaś pełnomocnik strony pozwanej.

W zażaleniu na to postanowienie strona pozwana zarzuciła naruszenie art. 89 § 1 w zw. z art. 130 § 1 i art. 379 pkt 2 k.p.c., art. 87 u.s.d.g. oraz art. 10 ust. 2 lit. d Pierwszej Dyrektywy Rady z dnia 24 lipca 1973 r. nr 73/239/EWG w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do podejmowania i prowadzenia działalności w dziedzinie ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie. Wniósła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W rozstrzyganej sprawie pozostaje poza sporem, że roszczenie strony powodowej wynika z umowy związanej z działalnością oddziału pozwanej spółki utworzonego w Polsce. Nie ulega też wątpliwości, że tworząc ten oddział strona pozwana - stosownie do wymogu wynikającego z art. 87 u.s.d.g. - ustanowiła osobę upoważnioną w oddziale do jej reprezentowania. Wyrażony przez Sąd Okręgowy pogląd, że z treści tego przepisu wynika, iż osoba „upoważniona w oddziale do reprezentowania przedsiębiorcy zagranicznego” ma status jego pełnomocnika

nie znajduje uzasadnienia. Art. 87 u.s.d.g. nie rozstrzyga wprost tej kwestii. W doktrynie jest ona przedmiotem rozbieżnych ocen. Prezentowane jest nie tylko stanowisko zbieżne ze stanowiskiem Sądu Okręgowego, że osoba, o której mowa w art. 87 u.s.d.g. jest pełnomocnikiem zagranicznego przedsiębiorcy, ale także np. stanowisko, że wskazanie takiej osoby jest udzieleniem prokury, do której mają zastosowanie art. 109.3 i art. 109.5 k.c.

Dla rozstrzygnięcia zażalenia nie było konieczne przesądzenie jaki status w świetle art. 87 u.s.d.g. uzyskuje osoba, która przez przedsiębiorcę zagranicznego została ustanowiona do jego reprezentowania w oddziale. Nawet w przypadku przyjęcia, że jest ona wyłącznie pełnomocnikiem przedsiębiorcy zagranicznego, ocena, czy była w związku z tym upoważniona do ustanowienia pełnomocnika w sprawie związanej z działalnością oddziału nie mogła być dokonana w sposób przyjęty przez Sąd Okręgowy. Ocena zakresu umocowania pełnomocnika wymaga bowiem stwierdzenia w jakim zakresie udzielono pełnomocnikowi umocowania przy uwzględnieniu treści odpowiedniego oświadczenia mocodawcy. Z treści dokumentów złożonych przez stronę pozwaną do akt sprawy wynika, że M. K., który udzielił pełnomocnictwa procesowego, został przez stronę pozwaną umocowany między innymi do udzielania i odwoływania pełnomocnictw wszelkiego rodzaju, włącznie z tym do stawianictwa przed sądem i uczestniczenia w sprawach sądowych. Nie ulega zatem wątpliwości, że niezależnie od swojego statusu wynikającego z art. 87 u.s.d.g. M. K. posiadał umocowanie do udzielenia pełnomocnictwa procesowego w sprawie dotyczącej sporu związanego z działalnością oddziału strony pozwanej utworzonego w Polsce. Z tego względu zażalenie było uzasadnione i zaskarżone nim postanowienie podlegało uchyleniu na podstawie art. 394¹ § 2 w zw. z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.

aw

jw